

VERSLAG GOAB-KRING ZUID WEST

Dit is het verslag van de kenniskring GOAB Zuid West, die plaatsvond op 20 maart 2025 van 10.00 – 12.30. Er waren 35 beleidsambtenaren en ve-aanbieders aanwezig, een vertegenwoordiger van OCW en drie kenniskringleiders.

AGENDA

1. Welkom
2. Nieuws GOAB
3. Wettelijke afspraken vve
4. Financiën ve vanaf 2026
5. Evaluatie en afronding

NIEUWS GOAB

Nieuws/onderzoeken GOAB

- SPUK GOAB wordt zeer binnenkort besproken in de Ministerraad. Zodra er meer over bekend is, sturen we vanuit het GOAB-ondersteuningstraject een nieuwsflits.
- [3F](#) is vanaf 1 januari verplicht voor alle vormen kinderopvang. Dit betekent dat alle pedagogisch medewerkers moeten aantonen dat zij de mondelinge vaardigheden – Spreken, Gesprekken voeren en Luisteren – op niveau 3F beheersen. Aanvullend moet een VE-medewerker ook het onderdeel lezen op niveau 3F beheersen. De aantoonbaarheidseisen (*wanneer voldoe je eraan*) en de manier van toetsen (*op welke manier toon je dat aan*) leidden tot veel onduidelijkheid. In een gezamenlijk overleg van brancheorganisaties, cao-partijen, SZW, OCW, MBO Raad en FNV zijn er nu eenduidige afspraken gemaakt. Vanaf 1 januari 2025 geldt één hoofdregel voor de taaleis IKK, VE én de diploma's voor (gespecialiseerd) pedagogisch medewerker. De actuele notitie over de nieuwe aantoonbaarheidseisen is te downloaden via kinderopvang.nl.
- [Wijziging](#) Besluit kwaliteit basisvoorwaarden ve: dit besluit wordt na vaststelling op een aantal punten gewijzigd.
  1. BBL-studenten mogen formatief op een groep met voorschoolse educatie worden ingezet. Voorwaarden hiervoor zijn dat deze studenten nooit alleen een groep draaien en dat ze goed worden begeleid.
  2. Lezen verdwijnt als extra onderdeel uit de taaleis. De vaardigheid interactief voorlezen wordt een verplicht onderdeel van de module ontwikkelingsgericht werken in de voorschoolse educatie.
- [Inspectierapport](#) rond afspraken vve 2023 openbaar: bereik ve daalt is in 2023 licht gedaald ten opzichte van 2022 (75% vs 77%). Verder signaleert de Inspectie dat een deel van de gemeenten (circa 1/5) te weinig ve-plekken creëert. Ook kan de spreiding van de ve-plekken beter.
- [Kamerbrief](#) beleidsreactie onderzoeksrapport 'Druk op de Keten'. De volgende acties worden in de beleidsreactie genoemd:
  1. Een sterke pedagogische basis rond het jonge kind (0-6 jaar).
  2. Inzetten op voldoende capaciteit in de keten en wachtlijsten en –tijden aanpakken.
  3. Stimuleren van inclusievere vormen van kinderopvang en onderwijs.

4. Betere toerusting en ondersteuning van professionals.
  5. Vereenvoudigen van regelgeving
- [26 maart](#): Commissiedebat Onderwijskansen. Dit debat is online live te volgen.
  - [31 maart](#) organiseert Sardes een webinar over hun Handreiking Inclusieve Kinderopvang.
  - Sociaal Werk Nederland maakt een kort filmpje gemaakt over het succesvol starten van voorschoolse educatie. In het filmpje worden de verhalen verteld van 2 ve-aanbieders.

GOAB producten/verslagen en bijeenkomsten

- OCW is voornemens om het consortium weer een jaarcontract te geven voor ondersteuning GOAB aan gemeenten en ve-aanbieders (juni 2025-mei 2026).
- [Webinar](#) doorgaande lijn vve versterken: Op 28 januari organiseerden we dit webinar. Vanwege grote belangstelling namen we deze op in een studio. De opname is terug te kijken via de link. Het webinar zoomt in op twee verhalen vanuit wetenschap/theorie, daarna drie ervaringsverhalen (gemeente, kinderopvang en onderwijs).
- [Webinar](#) resultaatafspraken vve: Op 7 december 2024 organiseerden we dit webinar. Een uitgebreid verslag is terug te vinden via de link. In het webinar bespraken we twee praktijkvoorbeelden waar de resultaatafspraken vernieuwend en uitgebreid zijn opgepakt, meten van resultaatafspraken en de follow-up: hoe voer je hier een zinvol gesprek over.
- [10 april](#) bijeenkomst asielpeuters en ve. Samen met gemeenten en ve-aanbieders bespreken we de mogelijkheden om peuters in asielopvang optimaal te ondersteunen. We gaan in op cijfers, trends en inzichten rondom peuters in asielcentra, samenwerking tussen gemeenten, kinderopvangaanbieders en opvanglocatie en een praktijkvoorbeeld. Het webinar is volgeboekt. Een verslag wordt na afloop gedeeld op de website van GOAB. Er komt ook een factsheet over dit thema vanuit het GOAB-ondersteuningstraject.
- [10 april](#): bijeenkomst in centrum van Utrecht over de uitkomsten van het grote EVENING onderzoek.
- [Product](#) ouders betrekken. Op 10 maart is de factsheet ouderbetrokkenheid gepubliceerd op de goab-website. De factsheet is ontwikkeld ter inspiratie voor gemeenten om samen met vve-partners een inclusief ouderbeleid vorm te geven.
- [22 april](#) bijeenkomst Onderwijs aan Woonwageneigenaren, Roma en Sinti (OWRS). Op dinsdag 22 april 2025 wordt de jaarlijkse OWRS-netwerkbijeenkomst georganiseerd. De inloop is vanaf 11.30 uur, het programma start om 12 uur. Tijdens de bijeenkomst worden onder andere de uitkomsten van het landelijke onderzoek naar de onderwijsondersteuningsbehoefte van reizigers-, Roma- en Sinti-kinderen gepresenteerd.
- Medio mei: webinar ve aantrekkelijk houden. Een webinar voor met name ve-aanbieders over hoe ve aantrekkelijk te houden. We gaan in gesprek met een aantal aanbieders die vertellen waarom zij voor ve gekozen hebben en waarom zij dat blijven doen. Huidige en toekomstige knelpunten komen ook aan bod, denk aan het ravijnjaar en de trend van steeds vaker commerciële huurprijzen. Datum wordt via de website www.goab.eu bekend gemaakt.
- Product wat werkt in vve (incl kennisclip). Dit product geeft inzicht in meest recente wetenschappelijke artikelen rond de werkzame factoren van vve. Hierover verschijnt rond de zomer ook een kennisclip.
- Kennisclip het heel jonge kind verschijnt naar verwachting in april/mei op de Kennisbank.

WETTELIJKE AFSPRAKEN VVE

In december 2024 publiceerde de Inspectie het rapport Lokaal Educatie Agenda (LEA) en voor- en vroegschoolse educatie (vve). Dit rapport gaat over het jaar 2023. De jaarrapportage is gevuld met input vanuit gemeenten, namelijk de ingevulde vragenlijsten over verplichte afspraken rondom vve en OAB. In kleine groepen gaan we in gesprek over de uitkomsten en ervaringen van zowel ve-aanbieders als gemeenten waar het wettelijke afspraken rond vve/OAB betreft.

Samenvatting van uitwisseling

Een gemeente stelt de vraag of nagedacht wordt over het ontwikkelen van een landelijke richtlijn voor de resultaatafspraken. Op dit moment is dat niet het geval. Wel wordt er nagedacht over een ondergrens voor de doelgroepdefinitie vve voor alle gemeenten. Over de resultaatafspraken wordt verder gezegd dat het lastig om heel zuiver te meten en het resultaat te interpreteren. Ook is het invullen van de resultatenmonitor kwetsbaar en is het persoonsafhankelijk hoe goed dit gebeurt. Schoolbesturen staan hier soms ook anders in dan kinderopvangorganisaties. We benadrukken dat het maken van resultaatafspraken een verplichting is voor de vroegschoolse educatie. Voorschoolse educatie wordt hier vaak in meegenomen, maar hier ligt geen wettelijke verplichting onder. Het voordeel van een brede aanpak is meer overzicht van de doorstroom vanuit kinderopvang naar basisonderwijs en gegevens over een langere periode.

VE-aanbieders hebben geen grote wens om betrokken te worden bij het invullen van de vragenlijst LEA/vve. Het gaat om afspraken die je eerder met elkaar hebt gemaakt. Wel is het goed om elkaar hierover te informeren, bijvoorbeeld door na 1 april de ingevulde vragenlijst te delen.

Kinderopvangorganisaties ervaren verschil in de wijze waarop gemeenten omgaan met de taken en afspraken rondom LEA/vve. Dit is door de interactie in de kleinere groepen bevestigd. De ene gemeente stuurt hier meer op dan de andere gemeente.

FINANCIËN VE VANAF 2026

De financiën staan door meerdere ontwikkelingen onder druk (zie presentatie). Het is daarom belangrijk dat gemeenten en ve-aanbieders hierover met elkaar in gesprek gaan en blijven. Hoe verlopen deze gesprekken, begrijpen ze elkaar als partij hierin, wat betekenen de bezuinigingen en onzekere financiën voor beide partijen en zijn er goede voorbeelden om met elkaar te delen of om elkaar te inspireren? In kleine groepen gaan we hierover in gesprek. Er wordt voorafgaand gevraagd waarom de SPUK GOAB misschien wordt overgeveeld naar het gemeentefonds. Dit is vanwege de grote hoeveelheid SPUK's de laatste jaren die de autonomie van gemeenten meer en meer inperkt.

Samenvatting van uitwisseling

Uit de terugkoppeling komt naar voren dat er zorgen zijn over het mogelijk verdwijnen van de SPUK GOAB. Sommige gemeenten denken daarom ook nu al na op welke manier zij de Gemeenteraad kunnen betrekken bij het beleid. Daarnaast is het niet alleen de wethouder onderwijs of jeugd om hierin mee te nemen, maar ook de wethouder financiën. Als ambtenaar is het nodig om de weg te kunnen vinden binnen de eigen gemeente waar het financiën betreft, bijvoorbeeld de verschillende circulaires en op welke manier en wanneer budgetten te claimen.

Ook het belang van het vertellen van het juiste verhaal door stakeholders, denk aan de GGD, kinderopvang, onderwijs of ouders zelf, om binnen de gemeente het belang van vve te laten zien. Waar mogelijk het beleid ook over een langere periode vast laten stellen, zodat het er al ligt voordat een nieuwe gemeenteraad geïnstalleerd wordt.

Ook zijn zorgen geuit over het wegvallen van de "extra's": de taken die zijn opgezet maar niet behoren tot de wettelijke taken. Denk aan programma's als Boekstart, denk aan extra inzet op de groep bij zorgpeuters.

Tot slot wordt genoemd om niet alleen op de korte termijn te kijken naar de financiering, maar hierin ook middel- en lange termijn mee te nemen. Een stukje visie op de langere termijn rondom “wat willen we nu in Nederland voor het Jonge Kind” wordt gemist.

EVALUATIE EN AFRONDING

Houd de website www.goab.eu in de gaten voor nieuwe handreikingen, verslagen en de planning van bijeenkomsten. Ook kun je je aanmelden voor de LinkedIn-GOAB-groep om op de hoogte te blijven.

De volgende GOAB-kenniskring wordt gehouden op 19 juni 2025. Dit is een fysieke bijeenkomst van 10 tot 12.30u voor gemeenten.

Mist een collega op onze GOAB-contactlijst of staat er een oud-collega op? Laat het weten via mzuidam@oberon.eu.